

Valtiovarainministeriö

Viite: Luonnos hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta (VN/34874/2025)

Lupa- ja valvontaviraston lausunto kuntalain muuttamisesta

Lupa- ja valvontavirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto kuntalain muuttamista koskevaan hallituksen esitykseen.

1 Yleiset havainnot

Lupa- ja valvontavirasto pitää tärkeänä, että kuntalakiin lisätään ehdotettu säännös valtiovarainministeriön tehtävästä kuntien varautumisen ohjauksessa ja seurannassa. Varautumisen yleisen ohjauksen vahvistaminen parantaa kuntien mahdollisuuksia tarkastella varautumistarpeita ja toimenpiteitä sekä kuntakohtaisesti että yhdessä lähikuntien kanssa. Uudistus edistää kuntien välistä yhteistyötä sekä mahdollistaa resurssien ja osaamisen alueellisen hyödyntämisen. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että ohjauksesta vastaa taho, joka kykenee tarkastelemaan tilannetta laajasta näkökulmasta ja ohjaamaan kuntia tarkoituksenmukaisesti.

Tytäryhteisöjen varautumisen sisällyttäminen konserniohjaukseen on myönteinen uudistus, joka parantaa varautumisen tasoa sekä normaaliolojen häiriötilanteissa että poikkeusoloissa. Uudistus lisää kuntien mahdollisuuksia ohjata ja seurata tytäryhteisöjen varautumista sekä tukea tarvittavien investointien toteutumista. Jatkovalmistelussa on tärkeää varmistaa, että konserniohjauksen koordinoitua varten laaditaan riittävä ohjeistus. Lisäksi tulee ottaa huomioon asiaa sivuava muu sääntely, kuten laki yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta (310/2025).

2 Yksityiskohtaiset huomiot**2.1 Kuntien ulkoistamia palveluita koskeva riskienhallinta**

Lakiesityksessä varautumisvelvoitetta laajennetaan kuntien omiin tytäryhtiöihin, mutta ei oteta huomioon niitä palveluita, joita kunnat hankkivat sopimuksiin perustuen muilta palvelujen tuottajilta. Tällaisia ulkoistettuja tehtäviä voivat joissakin kunnissa olla esimerkiksi tietohallintoon, katujen kunnossapitoon, vesi- tai jätevesiverkoston huoltoon, kiinteistöjen ja tilojen ylläpitoon ja vartiointiin tai koulu- ja päiväkotiruokailuihin liittyvät tehtävät. Osa ulkoistetuista palveluista voi olla kunnan oman toiminnan jatkuvuuden tai yleisen turvallisuuden kannalta kriittisiä. Kunnat voivat jo nyt hallita ulkoistettuihin palveluihin liittyviä riskejä sopimusteknisesti, mutta niillä ei ole tätä koskevaa velvollisuutta.

Lupa- ja valvontavirasto ehdottaa, että kuntalain muuttamista koskevassa laissa otetaan huomioon myös ulkoistetut palvelut ja säädetään pakolliseksi niitä koskeva riskienhallinta.

2.2 Valtiovarainministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston tietojenvaihto ja yhteistyö

Lupa- ja valvontavirasto kiinnittää huomiota hallituksen esityksen lukuun 4.2.2, jossa käsitellään esityksen vaikutuksia valtion viranomaisten toimintaan. Luvussa todetaan, että lakimuutos lisääisi tarvetta valtiovarainministeriön ja Lupa- ja valvontaviraston tietojenvaihdolle ja yhteistyölle. Valtiovarainministeriö hyödyntäisi Lupa- ja valvontaviraston havaintoja kuntien varautumisesta, ja ministeriön ohjauksen sisältö vaikuttaisi siihen, miten virasto tukee kuntia alueilla. Hallituksen esityksessä todetaan erikseen, että *yhteistyön ei arvioida kuitenkaan merkittävästi lisäävän kummankaan viranomaisen työmäärää*.

Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että viraston tehtävistä on säädetty lailla Lupa- ja valvontavirastosta (530/2025). Lakisääteisten tehtävien laajentuessa on samalla varmistettava, että virastolla on niihin tarvittavat henkilöstöresurssit. Ja vaikka työmäärä ei *merkittävästi* lisääntyisi, kaikki tietojenvaihto ja yhteistyö valtiovarainministeriön kanssa edellyttää työnjaosta sopimista. Kokonaan uusista tehtävistä tulee säätää tarvittavin lakimuutoksin.

Tämä asiakirja LVV-U/40107/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/40107/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Seppänen Jukka 27.03.2026 09:44

Ratkaisija Laurinen Tommi 27.03.2026 10:06